

Tutkimuslaitoksen uudempi tulevaisuus?

Tutkimuslaitoksen kuluneen syksyn mittaan kypsytelty organisaatiosuunnitelma heijasti sitä vakavaa elefanttitautia, josta tutkimuslaitos piilevästi on kärsinyt jo vuosia. Organisaatiosuunnitelma tuskin olisi täysin toteuttamiskelvoton, mutta se edellyttäisi olennaisesti nykyisestä vahvistettua, tehokasta ja jäntevää johtoa sekä selkeätä työnjakoa. Organisaatiosuunnitelman toteuttaminen olisi väistämättä kuitenkin vahvistanut sen tutkimuslaitoksen tavattoman heterogeenisuuden, joka aiheutuu sen tehtäväkentän laajuudesta ja monitahoisuudesta. Suunnitelma olisi edelleen kasvattanut tutkimuslaitosta organisaatioksi, jossa tutkimustyön kannalta tärkeät inhimilliset kontaktit olisivat väistämättä kärsineet. Organisaatio tuskin myöskään olisi kyennyt toteuttamaan riittävän selkeätä työnjakoa tutkimustoiminnan ja talouspolitiikkaa sivuavan selvitystoiminnan välillä niin, että tarkoituksenmukainen tasapaino näiden kesken olisi voitu säilyttää. Suunnitelmassa olisi edelleen säilytetty hallinnollisesti tutkimuslaitoksen piirissä sellaisia sen toiminnan sivukasvannaisia, jotka eivät välttämättä orgaanisesti liity ainakaan yksin tutkimuslaitokseen.

Näistä syistä on syytä ainakin harkita vaihtoehtoista organisaatiolinjaa, jonka puitteissa tutkimuslaitoksesta uudelleen tehtäisiin tutkimuslaitos. Tällöin keskeisenä olisi

- 1: rahapoliittinen ja muu talouspoliittinen suunnittelu
siirrettävä tutkimuslaitoksen ulkopuolelle

2. Mikrotaloudellinen, lähinnä Suomen Pankkiin itseensä ja liikepankkeihin sekä muihin keskeisiin rahoituslaitoksiin kohdistuva lyhyen ajan seuranta olisi siirrettävä pois tutkimuslaitoksesta.

3. Pankin julkaisutoiminta, painatus-, toimitus- sekä piirtämis- ja muu audiovisuaalinen työ olisi irroitettava ainakin olennaisesti nykyistä itsenäisemmäksi informaatioyksiköksen joko tutkimuslaitokseen kytkettynä tai suoraan pankin keskusjohdon alaisena.

4. Lisäksi voitaisiin harkita kielenkääntämis- ja kielen-tarkastustehtävien siirtoa laitoksen ulkopuolelle käännös-osastolle, johon sisällytettäisiin myös nykyinen kirjeenvaihto-osasto.

Tällöin tutkimuslaitoksen tehtäviin tulisivat kuulumaan

1. Makrotaloudellinen suhdannevalvonta ja makrotaloudelliset suhdanne-ennusteet

2. Perustutkimus

3. Toistaiseksi eräiden makrotilastojen, lähinnä maksutasetilaston laatiminen]

Tällaisena tutkimuslaitoksen tehtäväkenttä olisi olennaisesti nykyistä homogeenisempi ja selvärajaisempi, joskin on täysin selvää, että yhteistyö erityisesti sen piiristä irroitettujen funktioiden suuntaan tulisi jatkuvasti olemaan tiivistä. Tehtäväjaon selväjakoisuus helpottaisi kuitenkin ratkaisevasti mm. henkilöpolitiikkaa ja tutkijoiden orientoitumista kentässään sekä supistaisi laitoksen koon helpommin käsiteltäviin ja tutkimusyksikölle sopiviin mittasuhteisiin.